

A Kúria a dr. Pongó Erik ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Király Edina ügyvéd által képviselt alperes ellen felmentés jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 7.M.3390/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 49.Mf.636.702/2010/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Bíróság 49.Mf.636.702/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes keresete az alperes által közölt felmentés jogellenességének megállapítására és jogkövetkezményei alkalmazására irányult. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság megismételt eljárásban hozott 7.M.3390/2009/10. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperes javára 150.000 forint áfát is tartalmazó perköltség megfizetésére. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2000-től állt közszolgálati jogviszonyban az alperesnél, illetve a jogelődjénél jogász munkakörben, másodfokú hatósági ügyintézői feladatokat látott el. Az alperes a jogviszonyát 2006. december 22-én hat havi felmentési idővel 2007. június 22-ével a Ktv. 17. § (1) bekezdés a) pontja alapján - figyelemmel a Ktv. 17. § (4) bekezdésében foglaltakra - megszüntette hivatkozással a 22/2006. (K.V.Ért.12.) KvM számú utasításban hozott, az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség létszámcsökkentéséről rendelkező döntésre.

A felmentés során a környezetvédelmi és vízügyi miniszter 22/2006. (K.V.Ért.12.) KvM számú utasítása 2. § (5) bekezdésében foglaltak alapján a Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanácsban 2006. július 5-én aláírt megállapodásban (KÉT megállapodás) foglaltakat a létszámcsökkentés végrehajtása során alkalmazták. A megállapodás 4. pontjában foglaltak szerint a megállapodó felek felkérték a munkáltatókat, hogy csak rendkívül indokolt esetben szüntessék meg azoknak a munkaviszonyát, akik 50 évesnél idősebbek és a jogviszony megszüntetése után nyugellátásra nem lesznek jogosultak, valamint a gyermeküket egyedül nevelők és a több gyermeküket nevelők munkaviszonyát, amennyiben a szociális helyzetük indokolja. A munkaügyi bíróság megállapította, hogy az alperes a KÉT megállapodásban foglaltak alapján ténylegesen vizsgálta a felperes szociális rászorultságát. A felperes a KÉT megállapodás alapján védelemben részesített személyi körből egyedül annak a feltételnek felelt meg, hogy a jogviszonya megszüntetésekor elmúlt 50 éves, és

a hat havi végkielégítés alapjául szolgáló időn belül még nem vált jogosulttá nyugellátásra. A munkáltató ezen okból fenn kívánta tartani a felperes közszolgálati jogviszonyát, aki azonban a Prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény 3. § (2) bekezdés b) és 4. § (2) bekezdésének rendelkezése alapján történő kinevezés-módosításhoz nem járult hozzá. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes szociális biztonsága még a jogviszonya fenntartásának visszautasítása mellett sem került veszélybe, mivel 2008. augusztus hónapban már előrehozott öregségi nyugdíjra vált jogosulttá, és addig munkanélküli ellátásban részesült. Az alperesnek nem kellett figyelembe vennie a felperesnek azt a szándékát, hogy gondoskodni kívánt a 26 éves felnőtt gyermekéről tekintettel arra is, hogy a gyermek négy évvel a gimnáziumi tanulmányai befejezését követően kezdte el a felsőfokú tanulmányait. A munkaügyi bíróság ugyanezen okból nem tekintette szociális nehézséggel küzdő munkavállalónak a felperest az okból sem, hogy a másik felnőtt gyermeke számára úgy biztosított lakást, hogy köztisztviselői hitelt vett fel, melynek törlesztő részleteit a lánya fizeti. A munkaügyi bíróság a megismételt eljárásban a másodfokú bíróság előírása alapján vizsgálta, hogy a felperes milyen szociális helyzetére tekintettel kapott két alkalommal rendkívüli szociális segílyt. H.P., a Szociális Bizottság elnökének vallomása alapján megállapította, hogy a 2005-2006. években az alperes a kollektív szerződés erre vonatkozó jogcímét megjelölve szociális segílyt biztosított azoknak, akik ezt kérték. A kérelmek indokoltságát nem vizsgálták, így a felperesnél sem. A munkaügyi bíróság megállapította, hogy az alperes munkáltató felmentésében foglalt indok valós és okszerű volt, megfelelt a Ktv. 17. § (1) bekezdés a), 17/B. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak. A felperes esetében nem állt fenn továbbá az MK. 10. számú állásfoglalásban meghatározott különös indokkal megegyező tartalmú rendkívüli szociális indokoltság esete sem. Ezért az alperes az MK. 95. számú állásfoglalásban foglaltaknak megfelelően választhatta ki a felperest a csoportos létszámcsökkentés végrehajtása során. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 49.Mf.636.702/2010/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

Kötelezte a felperest az alperes javára 238.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére. Figyelemmel volt a Fővárosi Bíróság 49.Mf.638.953/2008/3. számú hatályon kívül helyező végzésében megállapított másodfokú perköltség összegére is. A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, másodlagosan a Fővárosi Bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Hivatkozása szerint az eljáró bíróságok nem adták konkrét jogszabályi hivatkozáson alapuló magyarázatát annak, hogy miért nem tekintették szociálisan rászorultnak a felperest, holott a

felmentése közlésekor egyedülállónak minősült, és ekként gondoskodott az önálló keresettel nem rendelkező fia taníttatásáról. A bíróságok iratellenesen jártak el, amikor nem vették figyelembe, hogy a felperes kétszer is rendkívüli szociális segély jogcímén és rászorultság okán részesült juttatásban. Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban nem vizsgálta - a hatályon kívül helyező végzésben történő iránymutatás ellenére -, hogy a felperest foglalkoztató szervezeti egységben volt-e olyan köztisztviselő, akinél a felpereshez hasonló felmentési korlátozások fennálltak. A másodfokú bíróság ennek ellenére jogszerűnek minősítette az elsőfokú bíróság eljárását és ítéletét, valamint a Pp. 163. § és 206. § (1) bekezdésébe ütközően járt el. Az alperes felmentése az MK. 95. számú állásfoglalás előírásaiba is ütközött, mert a felmondás -a különösen indokolt esetre vonatkozó előírások megszegése miatt - nem volt jogszerű. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására, a felperes perköltségben marasztalására irányult. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A megismételt eljárásban a Fővárosi Bíróság 49.Mf.638.953/2008/3. számú végzése szerint az 1951. augusztus 11-én született felperes esetében a KÉT megállapodásban foglalt felmentési korlátozásra tekintettel kellett vizsgálni, hogy a felperes 50 éves életkorára tekintettel a nyugellátásra jogosultság hiányával kapcsolatos feltételnek megfelelt-e, valamint ezen okból a felperes esetében a felmentés rendkívüli indokoltsága fennállt-e. Ugyanakkor e végzésben a másodfokú bíróság kifejtette, hogy egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint a felperes nem tekinthető gyermekét egyedül nevelő szülőnek. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a hatályon kívül helyező végzésnek megfelelően vizsgálta a felperes anyagi és egyéb körülményeit, nehéz szociális helyzete megállapíthatóságát. Erre vonatkozóan helyesen tárta fel a tényállást, a rendelkezésre álló bizonyítékokat (szociális segély iránti kérelmet és e juttatás iratait, tanúvallomást a felperes nyilatkozatait), a Pp. 206. § (1) bekezdés alapján helyesen értékelte, és döntését a Pp. 221. § (1) bekezdés alapján jogszabálysértés nélkül indokolta meg figyelemmel arra is, hogy jelen jogvitában a szociális rászorultság értékelése - erre vonatkozó jogszabályi definíció hiányában - az egyedi körülmények alapján történhetett csak. Mindezek alapján helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a KÉT megállapodás 4. pontjában foglaltakat figyelembe véve a felmentés közlésekor 50. életévét betöltő felperes szociális helyzete nem indokolta a KÉT megállapodás e. pontjában foglaltak alkalmazását. A felperesre irányadó felmentési korlát hiányában az eljáró bíróságoknak nem kellett a felperest foglalkoztató szervezeti egységnél foglalkoztatott köztisztviselők vonatkozásában összehasonlítást végezni.

Az eljáró bíróságok az MK. 95. számú állásfoglalás I/D. pontjában és az MK. 10. számú állásfoglalásban foglaltakat a bírói gyakorlatnak megfelelően alkalmazva foglaltak állást arról, hogy bár az alperesnek a KÉT megállapodást a felperes felmentésekor is az adott esetben kötelezően alkalmaznia kellett, a felperes esetében nem állt fenn az MK. 10. számú állásfoglalásban meghatározott különös indokkal megegyező tartalmú rendkívüli szociális indokoltság. Ezért az alperes a csoportos létszámleépítés végrehajtásakor a felperes jogviszonyát jogszerűen szüntethette meg ezen indokkal.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. A felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés f) pontja, 3. § (3) bekezdés alapján illetékmentes, ezért a felülvizsgálati eljárási illetéket ugyanezen jogszabály 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. szeptember 12.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró
A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő